

Mae'r ddogfen hon ar gael yn y Gymraeg a'r Saesneg.

Adroddiad Blynyddol ar gyfer 2023-24 ar ymgysylltiad QAA â Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011

Ionawr 2025

Cynnwys

Cyflwyniad a'r wybodaeth ddiweddaraf.....	1
Y dull cyffredinol o fodloni Safonau'r Gymraeg.....	1
Gweithio gyda Chomisiynydd y Gymraeg.....	1
Cefnogi'r Gymraeg a'i rôl ym maes addysg uwch.....	2
Prosiectau Gwella Cydweithredol.....	2
Rhwydwaith Uniondeb ac Asesu Cymru.....	2
Astudiaethau achos am ddatblygiad proffesiynol.....	2
Datblygu cydymffurfiaeth â Safonau'r Gymraeg.....	3
Croeso i'r Gymraeg.....	3
Archwiliad yn erbyn Safonau'r Gymraeg.....	3
Adrodd.....	3
Trosolwg o gydymffurfiad QAA gyda Safonau'r Gymraeg yn ystod blwyddyn academiaidd 2023-24.....	4

Cyflwyniad a'r wybodaeth ddiweddaraf

Mae'r adroddiad hwn yn rhan o'r dyletswyddau sydd gan QAA o dan Fesur y Gymraeg (Cymru) 2011. Mae'n ymdrin â Safonau 152, 158 a 164 fel y maent yn berthnasol i QAA, ac mae'n ymwneud â'r cyfnod o 1 Awst 2023 hyd 31 Gorffennaf 2024.¹ Mae'r hysbysiad cydymffurfio i QAA yn rhestru 113 o safonau sy'n berthnasol i'r sefydliad; mae gan nifer ohonynt fanylion eglurhaol i adlewyrchu ein cyd-destun penodol ac arbenigol.

Yn ystod 2023-24, rydym wedi parhau i ddatblygu ein harferion ymhellach mewn perthynas â'n cyfrifoldebau y cytunwyd arnynt am fodloni Safonau'r Gymraeg drwy'r sefydliad cyfan, ac rydym wedi parhau i wneud cynnydd a nodi meysydd sydd angen eu datblygu, yn cynnwys meysydd a nodwyd yn yr archwiliad o'n cydymffurfiad â Safonau'r Gymraeg ym mis Mawrth 2023.

Yn debyg i flynyddoedd blaenorol, rydym wedi parhau i ddefnyddio'r adroddiad hwn fel cyfle i adrodd am y ffordd yr ydym yn bodloni'r safonau sy'n berthnasol i'r sefydliad, yn ogystal â'r ffordd y defnyddiwn ein rôl i hybu'r Gymraeg yn fwy cyffredinol. Felly, yn rhan gyntaf yr adroddiad hwn, byddwn yn rhoi ychydig o esiamplau sy'n dangos ein hymrwymiad ehangach i'r Gymraeg.

Y dull cyffredinol o fodloni Safonau'r Gymraeg

Trwy nifer o fecanweithiau allweddol, mae QAA yn parhau i ddefnyddio dull cyfannol o fodloni Safonau'r Gymraeg drwy'r sefydliad cyfan sydd â'r nod o feithrin dealltwriaeth a gwerthfawrogiad. Dyma rai o'n mecanweithiau allweddol i *hybu ymwybyddiaeth o'r Gymraeg a Safonau'r Gymraeg* yn ehangach: hyfforddiant penodol i'n staff a'n Gweithgor y Gymraeg traws-sefydliadol.

Mae tîm QAA yng Nghymru - sy'n rhan o'r Gyfarwyddiaeth dros Gymru, yr Alban a Gogledd Iwerddon - yn cadw ein prif gyswllt â swyddfa Comisiynydd y Gymraeg ac yn gweithredu fel Swyddog y Gymraeg yn ein sefydliad. Mae'r adroddiad hwn yn cael ei ysgrifennu gan aelodau o Weithgor y Gymraeg QAA, ac wedyn yn derbyn ystyriaeth gan Bwyllgor Archwilio a Rheoli Risgiau QAA sy'n monitro cydymffurfiad ar ran Bwrdd QAA. Yn hanesyddol, roedd un aelod o Bwyllgor Archwilio a Rheoli Risgiau QAA yn dod o'r sector addysg uwch yng Nghymru ac yn rhywun oedd â phrofiad uniongyrchol o weithio mewn sefydliad sy'n atebol i Fesur y Gymraeg (Cymru) 2011, ac oedd â phrofiad felly o weithredu'r safonau. Am fod y cyn-aelod wedi cwblhau'r uchafswm o ddau dymor ar Fwrdd QAA, rydym wrthi'n chwilio am aelod newydd sydd â phrofiad tebyg ar gyfer y pwyllgor hwn.

Gweithio gyda Chomisiynydd y Gymraeg

Parhaodd QAA i ymgysylltu â gwaith Comisiynydd y Gymraeg yn 2023-24, gan gynnwys cwblhau'r arolygon/ymgyngoriadau a ganlyn ymysg eraill:

- arolwg o farn rhanddeiliaid: Gwaith Rheoleiddio Comisiynydd y Gymraeg (Ionawr 2024)
- ymgynghoriad ar safonau llunio polisi (Mehefin 2024)
- ymgynghoriad ar ddeilliannau rheoleiddio (Mehefin 2024).

Yn ogystal, cymerodd QAA ran mewn digwyddiadau a drefnwyd gan Gomisiynydd y Gymraeg, gan gynnwys:

- gweminar '*Penderfyniad Tribiwnlys y Gymraeg*' (Tachwedd 2023)
- gweminar '*Cyd-reoleiddio i gyrraedd y nod*' (8 Ebrill 2024)
- digwyddiad '*Iaith ar Daith*' (yng Nghaerdydd ac ar-lein, Mawrth 2024)

¹ Y cyfnod o 1 Awst hyd 31 Gorffennaf yw blwyddyn ariannol QAA, yn unol â'r flwyddyn academaidd.

- cynhadledd *'Cofleidia dy iaith: Cynyddu defnydd o ieithoedd lleiafrifol a swyddogol'* (Mehefin 2024).

Mae QAA wedi croesawu'r rhaglen *'Hybu Cydymffurfiaeth'*. Yn ogystal, cymerodd QAA ran mewn digwyddiad Cymraeg 2050 dan y teitl *'Arloesi ac Arfer Da mewn Polisi Iaith'* (Chwefror 2024) a gynhaliwyd gan Lywodraeth Cymru. Hefyd, mae QAA wedi elwa o gyhoeddiad a chanfyddiadau Adroddiad Sicrwydd 2022-23 y Comisiynydd, dan y teitl *'Codi'r Bar'* (a gyhoeddwyd ym mis Hydref 2023).

Rhwng 27 Tachwedd ac 11 Rhagfyr 2023, cymerodd QAA ran yn yr ymgyrch *'Defnyddia dy Gymraeg'*. Yn rhan o'r ymgyrch, aeth QAA ati i gyhoeddi cyfres o bostiadau ar y cyfryngau cymdeithasol i hyrwyddo rhai o'i gweithgareddau a'i digwyddiadau yng Nghymru, a darparodd sesiwn hyfforddi i'w staff yn ystod cyfnod yr ymgyrch i *hybu ymwybyddiaeth o'r Gymraeg a Safonau'r Gymraeg*.

Mae'r holl ymgysylltiadau hyn wedi cefnogi QAA i wneud datblygiadau pellach i'w hymagwedd tuag at y safonau, a'i chydymffurfiad â nhw, ac i hybu'r Gymraeg mewn addysg uwch.

Cefnogi'r Gymraeg a'i rôl ym maes addysg uwch

Mae'r Gymraeg yn tanategu gwaith QAA yng Nghymru drwy ein hysbysiad cydymffurfio a'n diben fel sefydliad o sicrhau bod myfyrwyr a dysgwyr yn cael profiad addysg o'r ansawdd uchaf posibl. Mae'r adroddiad hwn yn dangos sut, ac i ba raddau, yr ydym yn cydymffurfio â'r gofynion sydd arnom ni mewn perthynas â chyflenwi gwasanaethau, llunio polisi, gweithredu, cadw cofnodion, a monitro ac adrodd. Mae ynddo hefyd esiamplau penodol o'n gwaith yn 2023-24 sy'n dangos ein hymrwymiad ehangach i'r Gymraeg a'i rôl ym maes addysg uwch yng Nghymru. Mae rhai o'r esiamplau hyn yn adeiladu ar y rheiny oedd yn ein hadroddiad blynyddol blaenorol.

Prosiectau Gwella Cydweithredol

Mae QAA yn parhau i gefnogi Prosiectau Gwella Cydweithredol ar draws y sector addysg uwch yng Nghymru, a ariennir drwy gytundebau grant â CCAUC. Mae'r meini prawf ar gyfer cynnig prosiectau'n cynnwys *ystyriaeth o'r effaith gadarnhaol y bydd y prosiect yn ei chael ar ddarpariaeth a chyfleoedd astudio cyfrwng Cymraeg/dwyieithog*. Caiff pob cynnig prosiect ei asesu yn erbyn y maen prawf hwn, ac ariannwyd pedwar prosiect o'r fath gan QAA yn ystod 2023-24.

Rhwydwaith Uniondeb ac Asesu Cymru

Yn ystod 2023-24, parhaodd Rhwydwaith Uniondeb ac Asesu Cymru, a ariennir gan CCAUC, i ystyried yr heriau sy'n codi o'r defnydd cynyddol a wneir o dechnolegau deallusrwydd artifisial a'r effaith y mae hyn yn ei gael ar uniondeb academiaidd a gwaith asesu, gan gynnwys unrhyw heriau penodol i addysg cyfrwng Cymraeg.

Astudiaethau achos am ddatblygiad proffesiynol

Yn ystod 2023-24, aeth QAA ati i weithredu nifer o fentrau i gefnogi cydweithrediad ar draws y sector addysg drydyddol wrth baratoi ar gyfer Medr, sef y Comisiwn Addysg Drydyddol ac Ymchwil. Mewn un o'r meysydd hyn, galwyd am astudiaethau achos o bob cwr o addysg uwch ac addysg bellach oedd yn ymwneud â'r *effaith y mae datblygiad proffesiynol i staff mewn dysgu ac addysgu'n ei gael ar wella profiad y myfyrwyr/dysgwyr a rhoi hwb i'w deilliannau dysgu*. Roedd y prosiect yn canolbwyntio ar rannu arferion da ar draws addysg uwch ac addysg bellach, ac roedd yn croesawu cynigion yn ymwneud â phob math o ddatblygiad proffesiynol.

Roedd 3 o'r 13 astudiaeth achos a gyflwynwyd yn ymwneud yn uniongyrchol â'r Gymraeg a'r profiad dysgu. Dyma deitlau'r astudiaethau achos hyn: *'Sylfaenol, Gwell, Gorau': Cynorthwyo darpariaeth ddwyieithog ym maes addysg bellach* (Coleg Sir Gâr a Choleg Ceredigion), *'Gwella gallu a hyder wrth ddefnyddio'r Gymraeg drwy ddarpariaeth ddwyieithog'* (Coleg Penybont), a'r cynllun *'Cymraeg Gwaith+ mewn Addysg Uwch'* (Y Coleg Cymraeg Cenedlaethol). Mae'r astudiaethau achos ar gael yn y [Gymraeg](#) a'r [Saesneg](#) ac maen nhw'n cael eu hyrwyddo ar draws

y sector addysg drydyddol yng Nghymru. Bydd yr astudiaethau achos hyn yn cefnogi darparwyr i ddysgu o fentrau i hybu'r Gymraeg a wneir ledled y sector, gan felly gefnogi datblygiad sgiliau Cymraeg y staff a'r myfyrwyr fel ei gilydd.

Datblygu cydymffurfiaeth â Safonau'r Gymraeg

Croeso i'r Gymraeg

Er mwyn adeiladu ar sesiynau hyfforddi QAA i *hybu ymwybyddiaeth o'r Gymraeg a Safonau'r Gymraeg*, aethom ati i dreialu menter newydd ar gyfer 2023-24 o dan y teitl '*Croeso i'r Gymraeg*'. Cynhaliwyd y sesiwn peilot cyntaf ar Ddydd Gŵyl Dewi i gefnogi aelodau o'n staff nad ydynt yn Gymry Cymraeg i fagu hyder mewn defnyddio rhai ymadroddion Cymraeg allweddol. Roedd y sesiwn yn ymwneud â'r wyddor a rheolau ynganu'r Gymraeg a rhai ymadroddion allweddol y gellir eu cynnwys mewn gwaith pob dydd yn QAA.

Archwiliad yn erbyn Safonau'r Gymraeg

Yn ei hadroddiad blynyddol blaenorol, adroddodd QAA ar y gwaith monitro a wnaed yn ystod blwyddyn academaidd 2022-23. Ar ôl yr archwiliad, rydym yn parhau i ddatblygu ein cydymffurfiaid â'r safonau sy'n berthnasol i ni. Yn dilyn y cyfarfod archwilio ym mis Mawrth 2023, ystyriwyd nad oedd QAA yn cydymffurfio, neu fod risg y gallai QAA beidio cydymffurfio, â safonau 48 a 79, ac aethom ati i ymgysylltu â swyddfa Comisiynydd y Gymraeg i ddatrys y problemau yn y meysydd hyn drwy gydol blwyddyn academaidd 2023-24. Yn rhan o'r gwaith hwn yn ystod y cyfnod dan sylw, rydym wedi cyfarfod â swyddfa Comisiynydd y Gymraeg ac ymgysylltu ag asiantaeth ymgynghori allanol Ateb Cymru i gefnogi ein datblygiad yn y maes hwn. Mae QAA yn parhau'n ymroddedig i ganfod ateb priodol. Yn ogystal, mae QAA yn parhau i ddatblygu ei pholisï'r Gymraeg mewnol a'r cynllun gweithredu cysylltiedig. Mae'r polisi'n dal i gael ei ddatblygu er mwyn ymestyn y defnydd a wneir ohono i bob rhan o'r asiantaeth.

Adrodd

Mae QAA yn adrodd yn flynyddol yn erbyn safonau 152, 158 a 164, ynghylch y ffordd yr ydym wedi cydymffurfio â'r safonau cyflenwi gwasanaethau, y safonau llunio polisi a'r safonau gweithredu sy'n berthnasol i ni. Mae'r adroddiad ar ffurf tabl sy'n nodi pwy sy'n gyffredinol gyfrifol am bob safon neu bob grŵp o safonau, yr hyn a wnawn, sut yr ydym yn monitro'r safonau a sut yr ydym yn adrodd. Rydym yn dyfynnu hefyd o ymatebion a gyflwynwyd gennym i geisiadau gan Gomisiynydd y Gymraeg am dystiolaeth yn ystod y flwyddyn, ac felly bydd ein hadroddiad yn adlewyrchu'r ymatebion hyn yn agos. Rydym yn parhau i roi enghreifftiau o gyhoeddiadau, eitemau newyddion, negeseuon ar y cyfryngau cymdeithasol a gwybodaeth arall sy'n dangos ein bod yn cydymffurfio â Safonau'r Gymraeg ac yn dangos y gweithgareddau a wnawn i hybu'r Gymraeg. Cynhyrchir yr adroddiad hwn yn ddwyieithog, mae'n cael ei gyhoeddi ar ein gwefan, a rhoddir gwybod am hyn i'r cyhoedd. Rydym yn cyhoeddi ein hadroddiad blynyddol bob mis Ionawr, yn unol â'r gofyniad amser o chwe mis ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol, fel y nodwyd yn safonau 152, 158 a 164.

Trosolwg o gydymffurfiad QAA gyda Safonau'r Gymraeg yn ystod blwyddyn academiaidd 2023-24

Cyflenwi gwasanaethau	Llunio polisi	Gweithredu	Cadw cofnodion	Monitro ac adrodd
Mae'r safonau hyn wedi eu lliwio'n oren	Mae'r safonau hyn wedi eu lliwio'n las	Mae'r safonau hyn wedi eu lliwio'n wyrdd	Mae'r safonau hyn wedi eu lliwio'n goch	Mae'r safonau hyn wedi eu lliwio'n borffor

Grŵp	Yn gyffredinol gyfrifol	Is-grŵp	Safonau	Yr hyn a wnawn	Monitro	Adrodd
Cyflenwi gwasanaethau						
	Gweinyddwyr ym mhob adran	Gohebiaeth	1-7	<p>Rydym yn croesawu gohebiaeth yn y Gymraeg yn gynnes iawn a byddwn bob amser yn ateb gohebiaeth o'r fath yn y Gymraeg o fewn yr un terfyn amser â gohebiaeth a dderbyniwn yn y Saesneg. Mae QAA yn gweithio'n agos â chyfieithydd i sicrhau nad oes unrhyw oedi yn yr ymateb i ohebiaeth a dderbyniwn yn y Gymraeg.</p> <p>Bydd unrhyw ohebiaeth sy'n dilyn sgwrs ar lafar yn y Gymraeg hefyd yn y Gymraeg, oni wnaed cais fel arall.</p> <p>Gwelwch y wybodaeth isod am linell ffôn Gymraeg QAA.</p> <p>Mae cylchlythyrau/newyddion sy'n ymwneud â'n gwaith yng Nghymru'n cael eu cyhoeddi'n ddwyieithog.</p> <p>Rydym yn sicrhau bod dewisiadau iaith yn cael eu cofnodi yn ein system rheoli cysylltiadau cwsmeriaid yn rhan o'r broses o gofnodi dewisiadau ynglŷn â'r RhDDC. Mae templed dwyieithog ar gyfer cofnodi dewisiadau iaith ar</p>	<p>Rydym yn monitro i ba raddau yr ydym yn bodloni'r safonau cyflenwi gwasanaethau, gan hyrwyddo'r gwasanaethau a gynigiwn a'u gwneud yn haws eu defnyddio.</p> <p>Mae ein hadroddiad blynyddol yn nodi sut, ac i ba raddau, yr ydym yn cydymffurfio.</p> <p>151</p>	<p>Mae ein hadroddiad blynyddol yn ymdrin â'r ffordd yr ydym wedi bodloni'r safonau cyflenwi gwasanaethau sy'n berthnasol i ni ac wedi ymateb i unrhyw gwynion.</p> <p>152</p>

				<p>gael i'r holl staff ar wefan benodol 'Safonau'r Gymraeg' SharePoint ar fewnrwyd QAA. I fonitro hyn, rydym yn cofnodi'r dyddiad pan ofynnir i'r cysylltiadau am eu dewisiadau iaith. O ganlyniad i ddatblygu dull yn 2022-23 o gofnodi dewisiadau iaith yn rhan o'n proses o gofrestru ar gyfer digwyddiadau, cedwir ein cofnodion yn fwy cyfredol erbyn hyn. Mae hyn yn rhan orfodol o'r broses o gofrestru ar gyfer pob digwyddiad a gynhelir yng Nghymru.</p> <p>Mae datganiad sy'n nodi ein bod yn croesawu gohebiaeth yn y Gymraeg yn cael ei gynnwys yn llofnod e-bost y cydweithwyr sy'n gohebu ag unigolion a sefydliadau yng Nghymru.</p> <p>Mae'r templed dewisiadau iaith yn cynnwys dolen at fersiynau Cymraeg a Saesneg o hysbysiad preifatrwydd QAA. Mae'r hysbysiad preifatrwydd yn rhestru 'dewis iaith' fel un o'r categorïau dan 'ddata personol a gesglir ac a brosesir', sy'n cynnwys dewisiadau ynglŷn â'r Gymraeg.</p> <p>Cyhoeddir Safonau Gwasanaeth QAA ar gyfer Ymholiadau yn y Gymraeg a'r Saesneg, a chaiff y rhain eu hadolygu bob blwyddyn.</p> <p>Gellir anfon ymholiadau sy'n ymwneud â'n gwaith yng Nghymru yn y Gymraeg neu'r Saesneg ar yr e-bost. Ni dderbyniwyd unrhyw ymholiadau ysgrifenedig yn y Gymraeg yn ystod 2023-24.</p>		
--	--	--	--	--	--	--

	Rheolwr Cyfleusterau	Cysylltu ar y ffôn	8, 9, 11, 12, 14-17, 19-21	<p>Rydym yn croesawu galwadau ffôn yn y Gymraeg a'r Saesneg. Mae gan QAA linell ymholiadau a weithredir yn ystod oriau'r swyddfa gan aelod o'r staff sy'n siarad Cymraeg. Derbyniwyd dwy alwad yn ystod 2023-24.</p> <p>Nid oes gan QAA brif linell ffôn ar gyfer gwaith yng Nghymru, ond mae ganddi linell ffôn Gymraeg uniongyrchol a hysbysebair ar y wefan ac yn llofnod e-bost pob cydweithiwr sy'n gohebu ag unigolion a sefydliadau yng Nghymru. Fel arall, mae gan brif linell ymholiadau QAA system awtomataidd sy'n rhoi cyfle i'r sawl sy'n galw gael eu cyfeirio'n syth at y llinell ffôn Gymraeg pan fyddent eisiau gwneud hynny. Mae'r llinell ffôn Gymraeg yn cael ei phrofi gan staff QAA bob mis, a chedwir cofnodion perthnasol.</p> <p>Nid yw staff QAA Cymru wedi derbyn unrhyw alwadau uniongyrchol yn y Gymraeg yn ystod y blynyddoedd diweddar.</p> <p>Am ein bod wedi gweithio mewn amgylchedd rhithwir a bod ein trefniadau gweithio'n hyblyg yn unol â pholisi 'Hyblyg+' QAA, derbynnir mwy o ymholiadau drwy ohebiaeth ysgrifenedig ar yr e-bost na thrwy alwadau ffôn. O brofiad, mae galwyr yn ymwybodol bod gwahanol feysydd yn galw am wahanol arbenigrwydd ac felly mai dim ond yr arbenigwr perthnasol sy'n gallu ateb y mwyafrif o ymholiadau manwl.</p>		
--	-------------------------	--------------------	-------------------------------	--	--	--

	QAA Cymru	Cyfarfodydd	24, 24A, 25, 25A, 25D	<p>Mae QAA wedi ei hymrwymo i drin y Gymraeg a'r Saesneg yn gyfartal mewn perthynas â chyfarfodydd a gynhaliwn yng Nghymru, ac rydym yn ceisio gwneud yn siŵr ein bod wedi gofyn i unigolion beth yw eu dewis iaith ac wedi gweithredu ar hynny. Mae hyn yn cynnwys y defnydd a wnawn o'r templed dwyieithog ar gyfer cofnodi dewisiadau iaith a nodi dewisiadau wrth gofrestru ar gyfer digwyddiadau, fel y nodwyd uchod.</p> <p>Os bydd cyfranogwyr sy'n dewis siarad Cymraeg yn bresennol mewn cyfarfod penodol ond mae llai na 10% o'r bobl sy'n bresennol eisiau siarad Cymraeg, bydd QAA yn rhoi gwybod i'r cyfranogwyr i gyd y bydd y cyfarfod yn cael ei gynnal yn y Saesneg. Os byddwn yn cynnal cyfarfod gyda chydweithwyr o ddarparwr addysg uwch, a drefnwyd drwy ein prif gyswllt yn y darparwr, byddwn yn gofyn i'n cyswllt gadarnhau a fydd angen gwasanaeth cyfieithu. Mae hyn yn berthnasol i gyfarfodydd adolygu hefyd. Os trefnir cyfarfod gyda chydweithwyr yng Nghymru, byddwn yn nodi a fydd yn cael ei gynnal yn y Gymraeg neu'r Saesneg (yn dibynnu ar nifer y cyfranogwyr sy'n dewis siarad Cymraeg a fydd yn bresennol yn y cyfarfod, o'i gymharu â'r trothwy o 10%).</p> <p>Mae QAA yn brofiadol mewn defnyddio cyfleusterau rhithwir ar gyfer cyfieithu ar y pryd, sef y rheiny a ddarperir ar y platfformau <i>Zoom</i> a <i>Microsoft Teams</i>.</p>		
--	-----------	-------------	-----------------------	--	--	--

			<p>Fel arfer, mae QAA yn defnyddio Microsoft Teams ar gyfer cyfarfodydd lle mae gofyn cyfieithu ar y pryd. Mewn digwyddiadau, mae QAA yn parhau i ddefnyddio'r gwasanaeth cyfieithu ar y pryd sydd ar gael ar y platfform Zoom.</p> <p>Er mwyn sicrhau bod gwasanaethau cyfieithu ar y pryd yn cael eu defnyddio'n effeithiol ar draws ein sefydliad, rydym yn parhau i ddefnyddio ein canllawiau i'n staff (a ddatblygwyd yn 2020-21, a ddiweddarwyd yn 2022-23 ac a nodwyd yn ein hadroddiadau blynyddol blaenorol) sy'n esbonio sut i archebu a gosod gwasanaethau cyfieithu ar y pryd, ac sy'n cynnwys sgrinluniau perthnasol i ddangos manylion y broses.</p> <p>Dyma rai o bynciau'r canllawiau:</p> <ul style="list-style-type: none"> • asesu'r angen am wasanaeth cyfieithu ar y pryd (rhwng y Gymraeg a'r Saesneg) • manylion ein darparwyr gwasanaeth cyfieithu ar y pryd • sut i drefnu'r cyfarfod ar y platfformau Zoom a Microsoft Teams a chychwyn y cyfieithu • gwybodaeth a awgrymir i'w roi i'r cyfieithwyr i sicrhau eu bod yn ymwybodol o gyd-destun y cyfarfod • dolen at y ddogfen gan Gomisiynydd y Gymraeg ynglŷn â sut i gynnal cyfarfodydd dwyieithog ar-lein. <p>Rydym yn parhau i gynnal sesiynau hyfforddi i <i>hybu ymwybyddiaeth o'r</i></p>		
--	--	--	--	--	--

				<p><i>Gymraeg a Safonau'r Gymraeg a</i> hefyd i roi rhai awgrymiadau da am ddefnyddio gwasanaethau cyfieithu ar y pryd ar-lein. Mae'r canllawiau hyn yn cael eu defnyddio'n ehangach ar draws QAA, gan gynnwys ar gyfer gwaith rhyngwladol.</p> <p>Dewiswyd nifer o ddarparwyr gwasanaeth cyfieithu ar y pryd yn y Gymraeg gennym fel ein prif ddarparwyr er mwyn sicrhau bod ein cyhoeddiadau'n cael eu cyfieithu'n gyson.</p> <p>Yn ystod 2023-24, cynhaliwyd tri chyfarfod/digwyddiad ar-lein gan QAA lle'r oedd gwasanaeth cyfieithu ar y pryd rhwng y Gymraeg a'r Saesneg ar gael. Hefyd, cynhaliwyd cyfarfodydd arall yn y Gymraeg gan QAA heb ddefnyddio gwasanaeth cyfieithu ar y pryd.</p>		
	Rheolwr Marchnata a Digwyddiadau	Digwyddiadau cyhoeddus	31-34	<p>Mae unrhyw gyhoeddusrwydd i faterion sy'n ymwneud yn gyfan gwbl â'n gwaith yng Nghymru'n cael eu cynhyrchu yn y Gymraeg.</p> <p>Lle darperir arwyddion dwyieithog neu rai ar wahân yn y Gymraeg a'r Saesneg, maent yn gyfartal o ran fformat, maint, ansawdd, eglurder, strwythur ac amlygrwydd.</p> <p>Ni chynhaliwyd unrhyw ddigwyddiadau cyhoeddus yng Nghymru yn ystod 2023-24. Ni chynhaliwyd unrhyw ddigwyddiadau cyhoeddus yng Nghymru gan QAA ers blynyddoedd lawer, ac nid yw QAA yn ariannu unrhyw ddigwyddiadau cyhoeddus yng Nghymru.</p>		

				<p>Hefyd, nid yw QAA yn trefnu unrhyw gyfarfodydd sy'n agored i'r cyhoedd.</p> <p>Mae deunyddiau cofrestru pob digwyddiad sy'n berthnasol i Gymru ar gael yn ddwyieithog. Os bydd mwy na 10% o gyfranogwyr mewn digwyddiad a gynhelir yng Nghymru wedi dewis siarad Cymraeg, byddwn yn darparu gwasanaeth cyfieithu ar y pryd.</p> <p>Yn 2023-24, prynodd QAA drwydded ar gyfer y plattfform <i>Cvent</i> i gynnal digwyddiadau ar-lein a darparu gwefannau cofrestru ar eu cyfer. Mae'r plattfform yn defnyddio Zoom fel ategyn ffrydio fideos, ac mae hwn yn ein galluogi i ddarparu gwasanaeth cyfieithu ar y pryd. Hefyd, gellir teilwra'r gwe-dudalennau'n llawn ar gyfer cadw lle mewn digwyddiad, ac felly cafodd pob testun safonol a gwybodaeth arall eu cyfieithu i'r Gymraeg. Mae hyn wedi gwella profiad siaradwyr Cymraeg o'n proses o gofrestru ar gyfer digwyddiadau. Gwnaethpwyd asesiad i sicrhau ei fod yn bodloni Safonau'r Gymraeg y mae dyletswydd arnom i gydymffurfio â nhw cyn i ni brynu unrhyw feddalwedd.</p>		
	Rheolwr Marchnata a Digwyddiadau	Dogfennau, strategaethau, adroddiadau blynyddol a deunyddiau sydd ar gael i'r cyhoedd, gan gynnwys ffurflenni, canllawiau byr i fyfyrwyr neu	39, 40, 43, 44-47	<p>Mae unrhyw gyhoeddiadau sy'n ymwneud yn gyfan gwbl â'n gwaith yng Nghymru neu sydd i fod i roi gwybodaeth i gynulleidfa gyffredinol yng Nghymru'n cael eu cyhoeddi yn y Gymraeg a'r Saesneg. Sicrheir bod y ddau fersiwn ar gael yr un pryd ac yn derbyn yr un amlygrwydd. Er enghraifft, gwelwch y gwe-dudalennau ar gyfer</p>		

		i gynulleidfa gyffredinol	<p>yr Adolygiad Gwella Ansawdd sydd ar gael yn y Gymraeg a'r Saesneg.</p> <p>Mae QAA yn defnyddio gwasanaeth cyfieithu a dylunio i sicrhau bod cyhoeddiadau yn y Gymraeg yn cael eu dylunio'n effeithiol yn y Gymraeg. Mae hyn hefyd yn sicrhau bod ein cyhoeddiadau'n cael eu cyfieithu'n gyson. Yn ogystal, pan fydd cyhoeddiadau ar gael yn y Gymraeg a'r Saesneg mae QAA yn nodi hynny. Er enghraifft, gwelwch fersiwn ddiwygiedig 2024 Cod Ansawdd Addysg Uwch y DU sydd ar gael yn y Gymraeg a'r Saesneg. Yn ystod 2023-24, cyfieithwyd 327,313 o eiriau o'r Saesneg i'r Gymraeg gan QAA, mewn adroddiadau, cyhoeddiadau, papurau pwyllgorau, gohebiaeth a phapurau eraill. Mae hyn yn gynydd o 66,719 o eiriau o'i gymharu â'r ffigur yn 2022-23.</p> <p>Nodwch: ni dderbyniodd QAA unrhyw geisiadau am ffurflenni Cymraeg yn ystod y flwyddyn weithredu hon. Mae ffurflenni cofrestru a gwerthuso ar gyfer digwyddiadau yng Nghymru neu ein gwaith sy'n berthnasol i Gymru ar gael yn y ddwy iaith. Mae gennym hefyd ffurflenni Cymraeg ar gyfer hawlio treuliau, costau teithio a chostau cynhaliath, ac i ymdrin ag ymholiadau a chofnodi dewisiadau cyfathrebu.</p> <p>Wrth i ni ymestyn y defnydd a wnawn o feddalwedd i reoli digwyddiadau a chyswllt â chwsmeriaid, rydym yn sicrhau bod gofynion o ran y Gymraeg yn cael eu cynnwys yng nghynlluniau ein prosesau/ manylebau technegol (esiampol ddiweddar</p>		
--	--	---------------------------	---	--	--

				o hyn oedd y datblygiad yn y meddalwedd a brynwyd gennym yn 2022-23 i gofrestru ar gyfer digwyddiadau a chynnal arolygon).		
	Rheolwr Marchnata a Digwyddiadau	Y wefan	48, 51, 52	<p>Mae gwefan QAA yn rhoi cyfle i'r defnyddwyr weld ein gwe-dudalennau yn y Gymraeg. Rhwng 1 Awst 2023 a 31 Gorffennaf 2024, ymwelwyd â'n gwe-dudalennau Cymraeg 4,180 o weithiau (sef 0.24% o'r ymweliadau cyfan â'n gwe-dudalennau*). Mae'r ymweliadau â'n gwe-dudalennau wedi gostwng o 22.12% rhwng 2022-23 a 2023-24. Mae QAA yn gallu monitro gweithgareddau gweld a lawrlwytho ar bob un o'i gwe-dudalennau.</p> <p><i>*Nodwch: O ganlyniad i gyflwyno Google Analytics 4 ym mis Mehefin 2023, newidiwyd y ffordd y mae data am ymweliadau â'n gwe-dudalennau'n cael ei gasglu. Am fod llawer o aelodau staff QAA yn gweithio o gartref erbyn hyn, ni allwn dynnu'r data sy'n perthyn iddyn nhw o'r ffigurau hyn am ymweliadau â'n gwe-dudalennau; felly, bydd y ffigurau'n cynnwys ymweliadau gan staff QAA hefyd.</i></p> <p>Gyrrir y wefan Mynediad i AU yn bennaf gan gronfa ddata o gyrsiau ac mae darparwyr y cyrsiau, sydd y tu allan i QAA, yn gyfrifol am ysgrifennu eu disgrifiadau. Fodd bynnag, mae QAA yn cyfieithu deunyddiau sy'n berthnasol i Asiantaethau Dilysu Mynediad yng Nghymru pan fydd gofyn. Er enghraifft, cafodd</p>		

				hysbysiadau sy'n effeithio ar ganlyniadau myfyrwyr eu cyfieithu er mwyn i Asiantaethau Dilysu Mynediad eu harddangos ar eu gwefannau eu hunain.		
	Cyfarwyddwr Materion Corfforaethol	Cyfarfodydd y Bwrdd a materion cysylltiedig	37	<p>Rydym yn cyhoeddi fersiynau wedi eu golygu o gofnodion cyfarfodydd y Bwrdd ar ein gwefan.</p> <p>Mae'r holl ddogfennau sy'n ymwneud â'r Pwyllgor Cynghori ar Strategaeth QAA Cymru (sy'n is-bwyllgor i Fwrdd QAA) ar gael i'r aelodau yn y ddwy iaith. Os bydd mwy na 10% o gyfranogwyr yn y cyfarfod wedi dewis siarad Cymraeg, byddwn yn darparu gwasanaeth cyfieithu ar y pryd.</p> <p>Nid yw QAA yn cynnal unrhyw gyfarfodydd sy'n agored i'r cyhoedd.</p>		
	Cyfarwyddwr Materion Corfforaethol	Trwyddedau, tystysgrifau a rheolau	38, 41	<p>Mae'r safon hon yn parhau i gael ei bodloni: mae trwyddedau Asiantaeth Dilysu Mynediad yn cael eu cynhyrchu yn y Gymraeg i asiantaethau sy'n gweithio yng Nghymru; gallwn gynhyrchu trwyddedau i ddefnyddio eiddo deallusol QAA yn y Gymraeg hefyd os gofynnir amdanynt.</p> <p>Nid yw QAA yn cyhoeddi unrhyw reolau sy'n berthnasol i'r cyhoedd.</p>		
	Cyfarwyddwr Materion Cyhoeddus	Datganiadau i'r wasg	42	<p>Mae datganiadau i'r wasg a'r cyfryngau a wneir mewn perthynas â'n gwaith yng Nghymru neu'r ddarpariaeth yng Nghymru'n cael eu cyflwyno yn y Gymraeg a'r Saesneg ar yr un pryd. Er enghraifft,</p>		

				gwelwch yr eitem newyddion o fis Chwefror 2024, sydd ar gael yn y Gymraeg a'r Saesneg , sy'n rhoi gwybod am gyhoeddi adroddiad yr adolygiad o Goleg Gwent. Yn ystod 2023-24, cyhoeddodd QAA 20 eitem newyddion yn y Gymraeg.		
	Cyfarwyddwr Materion Cyhoeddus	Cyfryngau cymdeithasol	54, 55	<p>Lle mae unrhyw ddefnydd a wneir o'r cyfryngau cymdeithasol wedi ei anelu at y sector addysg uwch yng Nghymru, mae'r gofynion o ran yr iaith Gymraeg wedi eu cynnwys yn y protocolau ar gyfer defnyddio'r cyfryngau cymdeithasol. Mae gan QAA gyfrif canolog ar gyfer ei holl gyfryngau cymdeithasol sy'n berthnasol i Gymru. Mae postiadau am waith sy'n berthnasol i Gymru'n cael eu cyhoeddi'n ddwyieithog (neu ochr yn ochr â'r iaith arall).</p> <p>Er enghraifft, gwelwch y neges sy'n hyrwyddo'r argraffiad wedi ei ddiweddarau o'r Fframweithiau ar gyfer Cymwysterau Addysg Uwch Cyrff Dyfarnu Graddau'r DU ym mis Chwefror 2024, sydd ar gael yn y Gymraeg a'r Saesneg ar ein cyfrif @QAATweets ar y platfform 'X'. Yn ystod blwyddyn academaidd 2023-24, cyhoeddwyd cyfanswm o 25 neges ddwyieithog gennym ar 'X'.</p>		
	Rheolwr Cyfleusterau	Arwyddion a hysbysiadau	57-59, 65, 66	Rydym yn darparu arwyddion a hysbysiadau'n ddwyieithog neu ar wahân yn y Gymraeg a'r Saesneg yn unol â gofynion y safonau hyn; bydd yr holl hysbysiadau'n rhoi'r testun Cymraeg yn gyntaf. I gael rhagor o fanylion, gwelwch		

				y wybodaeth a nodwyd mewn perthynas â safonau 61 a 61A.		
	Rheolwr Cyfleusterau	Gwasanaethau'r dderbynfa	61, 61A	<p>Ers 1 Awst 2021, nid oes gan QAA swyddfa ffisegol yng Nghymru ac felly nid oes ganddi ei gwasanaeth derbynfa ei hun. Mae QAA wedi bod yn gweithredu polisi gweithio 'Hyblyg+' ers mis Mehefin 2021. O ganlyniad i'r polisi hwn, mae swyddfa QAA yng Nghaerloyw yn agored ar gyfer gwneud gwaith swyddfa yn unig, felly dim ond unigolion, yn hytrach na gwasanaeth derbynfa penodol, fydd yn cyfarch ymwelwyr. Yng nghyd-destun gweithio o bell a'n polisi 'Hyblyg+', dim ond nifer fechan o bobl sy'n ymweld â swyddfa QAA.</p> <p>Fel y nodwyd uchod, mae QAA yn gweithredu llinell ffôn awtomataidd sy'n caniatáu i'r galwr gael ei gyfeirio i'r llinell ffôn Gymraeg ar unwaith, os yw'n dewis hynny.</p>		
	Cyfarwyddwr Cyllid	Gwahoddiadau i dendro	72, 73, 73A, 75, 76	Mae'r Llawlyfr Caffael yn adlewyrchu gofynion y safonau hyn.		
	Cyfarwyddwr dros Gymru, yr Alban a Gogledd Iwerddon	Hyrwyddo ein gwasanaethau Cymraeg	77 (78)	<p>Rydym yn ceisio sicrhau bod ein rhanddeiliaid yng Nghymru'n gwybod am ein hymrwymiad i'r Gymraeg. Er enghraifft, mae pob tudalen ar ein gwefan sy'n ymwneud â gwaith QAA yng Nghymru ar gael yn ddwyieithog, ac rydym yn cyhoeddi e-gylchlythyr QAA Cymru chwarterol yn y Gymraeg a'r Saesneg. Yn y cylchlythyr, defnyddir y swigen oren (<i>laith Gwaith</i>) fel symbol adnabyddus i ddangos bod gwasanaethau</p>		

				Cymraeg ar gael. Rydym yn defnyddio'r plattform <i>Mailchimp</i> ar gyfer ein cylchlythyr i sicrhau bod ein deunyddiau'n hawdd eu defnyddio'n ddwyieithog. Yn ogystal, mae llawlyfrau'r dulliau Adolygiad Gwella Ansawdd ac Adolygiad Ansawdd Porth (Cymru) yn cynnwys atodiad sy'n crynhoi ein hymrwymiad i'r Gymraeg.		
	Rheolwr Marchnata a Digwyddiadau	Hunaniaeth gorfforaethol	79	Fel y nodwyd gennym ar dudalennau cyntaf yr adroddiad hwn, canfu'r archwiliad o'n cydymffurfiad â Safonau'r Gymraeg fod hwn yn faes sydd angen ei ddatblygu ymhellach. Mae QAA yn parhau i drafod sut i ddatrys y mater mewn ffordd briodol gydag Ateb Cymru a swyddfa Comisiynydd y Gymraeg.		
	Cyfarwyddwr Materion Corfforaethol	Trefn gwyno mewn perthynas â'r Gymraeg	150 cyflenwi gwasanaethau 156 llunio polisi 162 gweithredu	Gwelwch 141 i 143 isod. Cofnodir pob cwyn, gan gynnwys y rheiny sy'n ymwneud â chydymffurfiad, yn unol â Gweithdrefn QAA ar gyfer ymdrin â Chanmoliaeth, Sylwadau a Chwynion, a ddiweddarwyd ym mis Mehefin 2023 i gydymffurfio'n llawn â gofynion safonau 150, 156 a 162 (fel y nodwyd uchod); cedwir y cofnodion perthnasol yn unol â threfn QAA ar gyfer cadw dogfennau. Yn ystod y flwyddyn, ni dderbyniwyd unrhyw gwynion am ein hymdrech i lynu at Safonau'r Gymraeg. Mae unrhyw gwynion am gydymffurfiad QAA â Safonau'r Gymraeg sy'n ymwneud â safonau cyflenwi gwasanaethau 150, safonau llunio polisi 156 a safonau gweithredu 162 yn dilyn yr un broses â		

			<p>chwynion eraill (mae manylion y broses wedi eu nodi yn nogfen 'Trefn Gwyno' QAA sydd ar gael yn y Gymraeg a'r Saesneg).</p> <p>Mae ein tudalen we '<i>Cwyno am QAA ac apelio yn erbyn penderfyniadau</i>' ar gael yn y Gymraeg a'r Saesneg.</p>		
--	--	--	--	--	--

Llunio polisi						
	Mae gan y Dirprwy Brif Weithredwr a'r arweinwyr polisi ym mhob maes gweithredu ar y cyd y cyfrifoldeb am ddatblygu, addasu ac adolygu polisïau	Llunio, addasu ac adolygu polisïau	84, 85, 86 Ac hefyd safon cadw cofnodion 144	<p>Mae gan bob un o bolisïau corfforaethol QAA ddyddiadau adolygu. Hefyd, mae gan QAA Bolisi'r Gymraeg sy'n datblygu'n barhaus (gwelwch safon 94). Mae Fframwaith Polisïau a Rhestr Wirio i Asesu Effaith Polisïau QAA yn cynnwys asesiad o'r effaith ar gyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg er mwyn sicrhau bod y Gymraeg yn derbyn ystyriaeth briodol os ceir ymgynghoriad yn ymwneud â phenderfyniad polisi.</p> <p>Yn 2021-22, aeth QAA ati i ffurfioli ei Rhestr Wirio i Asesu Effaith Polisïau mewn perthynas â'r Gymraeg, sy'n parhau i fod ar gael i'n staff ar ein gwefan 'Safonau'r Gymraeg' SharePoint.</p> <p>Nid yw'r cwestiynau wedi newid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Enw'r polisi • A yw'r polisi'n newydd neu'n fersiwn ddiwygiedig? • A yw'r polisi'n berthnasol i Gymru? • Pa effeithiau (cadarnhaol neu negyddol) fydd y polisi'n eu cael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg? • Sut y gellid llunio (neu newid) y polisi i gael effeithiau cadarnhaol ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg? • Pa effeithiau (cadarnhaol neu negyddol) fydd y polisi'n eu cael ar drin y Gymraeg yr un mor ffafriol â'r Saesneg? 	Rydym yn monitro i ba raddau yr ydym yn bodloni'r safonau llunio polisi, gan hyrwyddo'r gwasanaethau a gynigiwn a'u gwneud yn haws eu defnyddio. Mae ein hadroddiad blynyddol yn nodi sut, ac i ba raddau, yr ydym yn cydymffurfio. 157	Mae ein hadroddiad blynyddol yn ymdrin â'r ffordd yr ydym wedi bodloni'r safonau llunio polisi sy'n berthnasol i ni ac wedi ymateb i unrhyw gwynion. 158

				<ul style="list-style-type: none"> • Sut y gellid llunio (neu newid) y polisi i gael effeithiau cadarnhaol ar drin y Gymraeg yr un mor ffafriol â'r Saesneg? • Casgliad. <p>Mae pob un o bolisiau QAA sy'n ymwneud â'n swyddogaethau sy'n wynebu'n allanol yn cael eu datblygu neu eu hadolygu yn ôl y gofynion, ac mae pob polisi perthnasol yn cynnwys ystyriaeth o'r safonau llunio polisi.</p>		
	Cyfarwyddwr Materion Cyhoeddus (ar gyfer cyhoeddi ymgynghoriadau ar ôl eu datblygu gan yr arweinydd polisi perthnasol)	Ymgynghori ar bolisiau	87-89	<p>Bydd QAA yn ystyried a yw ei ymgynghoriadau'n ymwneud â phenderfyniad polisi yn ôl y safonau hyn, a bydd yn cynnwys cwestiwn penodol yn y ddogfen ymgynghori pan fydd hynny'n berthnasol.</p> <p>Nid yw QAA wedi cynnal unrhyw ymgynghoriad mewn perthynas â'n gwaith yng Nghymru sy'n ymwneud â phenderfyniad polisi. Pan mae QAA wedi cynnal ymgynghoriad yn ymwneud â'i gwaith yng Nghymru, mae cwestiynau'r ymgynghoriad yn ystyried y gofynion o ran y Gymraeg bob amser - er enghraifft, yr ymgynghoriad diweddar a gynhaliwyd rhwng misoedd Mai a Mehefin 2023 ar y fersiwn diwygiedig o'r Llawlyfr ar gyfer Adolygiad Gwella Ansawdd. Sicrhawyd bod holl ddeunyddiau'r ymgynghoriad ar gael yn y Gymraeg a'r Saesneg. Yn ogystal, roedd y cwestiynau a ganlyn yn yr ymgynghoriad oedd yn ymwneud yn benodol â'r Gymraeg:</p>		

				<ul style="list-style-type: none"> • Sut y gellid newid y broses adolygu fel y mae wedi ei disgrifio yn y llawlyfr i gael effeithiau cadarnhaol ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg? • Sut y gellid newid y broses adolygu fel y mae wedi ei disgrifio yn y llawlyfr i gael effeithiau cadarnhaol ar drin y Gymraeg yr un mor ffafriol â'r Saesneg? <p>Defnyddiwyd y wybodaeth hon i hysbysu'r asesiad ar gyfer y prosiect o'r effaith ar gyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg, gan gryfhau elfen Gymraeg y llawlyfr.</p>		
	Arweinwyr polisi	Gwaith ymchwil ar gyfer llunio polisi	91-93	<p>Bydd QAA yn ystyried a yw'r gwaith ymchwil y mae'n ei gomisiynu neu'n ei wneud wedi ei fwriadu i helpu i wneud penderfyniad polisi yn ôl y safonau hyn, a bydd yn cynnwys gofyniad penodol ym manyleb y gwaith ymchwil pan fydd hynny'n berthnasol. Nid yw QAA wedi gwneud unrhyw waith ymchwil yn ddiweddar i helpu i wneud penderfyniadau polisi.</p> <p>Pan fydd gwaith ymchwil o'r fath yn cael ei wneud, bydd y Fframwaith Polisiâu a'r Rhestr Wirio i Asesu Effaith Polisiâu'n cael eu defnyddio i sicrhau y gwneir asesiad o'r effaith mewn perthynas â Safonau'r Gymraeg (gwelwch uchod).</p>		

Gweithredu						
	Pennaeth Adnoddau Dynol a Datblygiad Cyfundrefnol	Defnyddio'r Gymraeg yn fewnol	94	<p>Yn 2022-23, dechreuodd QAA ddatblygu Polisi'r Gymraeg mewnol. Nod y polisi yw cydgasglu ein dulliau o fodloni'r Safonau, cyfuno canllawiau a dogfennau sy'n cefnogi ein hymrwymiad, a helpu ein staff i ddeall ein gwaith yn y maes hwn yn well ac i ddeall bod hyn yn berthnasol i'r sefydliad cyfan.</p> <p>Fel sefydliad sy'n gweithio drwy'r DU gyfan, rydym yn parhau i asesu sut y gall polisi o'r fath gyfateb orau â phob llinyn o'n gwaith yng Nghymru a'i berthynas â'n gwaith mewn rhannau eraill o'r DU. Mae'r polisi hwn yn dal i ddatblygu er mwyn cymryd hyn i ystyriaeth.</p>	<p>Rydym yn monitro i ba raddau yr ydym yn bodloni'r safonau gweithredu, gan hyrwyddo'r gwasanaethau a gynigiwn a'u gwneud yn haws eu defnyddio. Mae gwefan 'Safonau'r Gymraeg' SharePoint yn amlinellu'r ffordd y mae QAA yn rheoli, yn cefnogi ac yn monitro'r broses o weithredu'r safonau. Caiff hon ei hadolygu'n rheolaidd gan Weithgor y Gymraeg QAA. 163</p>	<p>Mae ein hadroddiad blynyddol yn ymdrin â'r ffordd yr ydym wedi bodloni'r safonau gweithredu sy'n berthnasol i ni ac wedi ymateb i unrhyw gwynion. 164</p>
	Pennaeth Adnoddau Dynol a Datblygiad Cyfundrefnol	Sgiliau a gallu yn y Gymraeg, ymwybyddiaeth o'r Gymraeg, a datblygiad y rhain	<p>123, 126-129</p> <p>Ac hefyd safon cadw cofnodion 145</p>	<p>Caiff sgiliau iaith pob ymgeisydd eu hasesu yn y ceisiadau am swyddi sy'n gofyn am sgiliau yn y Gymraeg yn rhan o fanyleb y person.</p> <p>Mae ein system rheoli adnoddau dynol yn galluogi i ni gadw cofnod cyfredol o'r sgiliau iaith sydd gan bob un o'n gweithwyr. Hefyd, mae ein hyfforddiant i <i>hybu ymwybyddiaeth o'r Gymraeg</i></p>		

				<p><i>a Safonau'r Gymraeg yn cynnwys gwybodaeth am gyrsiau Cymraeg sydd ar gael. Rydym yn cynnal sgysiau am ddatblygiad a chyfarfodydd un-i-un i ganfod anghenion datblygiad ein staff, ac rydym yn rhagweithiol wrth ddarparu hyfforddiant.</i></p> <p>Mae QAA yn parhau i ddatblygu ymwybyddiaeth o'r gofynion o ran y Gymraeg drwy hyfforddi ei staff. Cynhaliwyd pum sesiwn hyfforddi yn ystod 2023-24 i gyfanswm o 26 aelod o'n staff. Mae'r hyfforddiant yn hysbysu'r staff am Fesur y Gymraeg (Cymru) 2011, y dyletswyddau sydd gan QAA yn ei gwaith o dan y mesur hwn, strategaeth 'Cymraeg 2050', y dull o gofnodi dewisiadau iaith Gymraeg, y dull o fonitro cydymffurfiad, a rhai atebion i gwestiynau cyffredin.</p> <p>Yn ogystal, mae'r hyfforddiant yn cynnwys diweddariadau gan Gomisiynydd y Gymraeg a'r diweddaraf am ei waith, fel y bo'n briodol. Mae'r hyfforddiant i <i>hybu ymwybyddiaeth o'r Gymraeg a Safonau'r Gymraeg</i> yn rhan o'r broses ymsefydlu i bob gweithiwr sy'n ddechreuwr newydd. Hefyd, mae QAA yn cadw cofnod o bob aelod o'r staff sydd wedi gwneud yr hyfforddiant. Mae 65 aelod o'n staff wedi gwneud yr hyfforddiant ers 2020.</p> <p>Mae QAA wedi creu rhestr i'w staff o atebion i gwestiynau cyffredin sy'n cael ei hadolygu'n rheolaidd i gyd-fynd ag ymholiadau a ddaw gan staff am ein dyletswyddau o ran y Gymraeg.</p>		
--	--	--	--	--	--	--

	<p>Pennaeth Adnoddau Dynol a Datblygiad Cyfundrefnol</p>	<p>Recriwtio a phenodi</p>	<p>132, 132A, 133, 133A, 133B, 135, 136</p> <p>Ac hefyd safonau cadw cofnodion 147, 148</p>	<p>Rydym yn asesu'r angen am sgiliau yn y Gymraeg mewn gwahanol rolau. Gwelwyd bod sgiliau Cymraeg yn faen prawf manteisiol mewn 20 o'r swyddi yn strwythur cyfredol QAA. Rydym yn ailasesu'r angen am sgiliau ysgrifenedig a llafar yn y Gymraeg yn rheolaidd pan fyddwn yn hysbysebu swyddi gwag.</p> <p>Lle mae sgiliau yn y Gymraeg yn hanfodol i swydd, byddwn yn ceisio penodi gweithiwr sy'n siarad Cymraeg. Rhwng 1 Awst 2023 a 31 Gorffennaf 2024, hysbysebwyd un swydd wag gan QAA lle'r oedd sgiliau yn y Gymraeg yn fanteisiol.</p> <p>Bydd pob swydd wag a hysbysebir yn y cyfryngau yng Nghymru, a fydd yn cynnwys pob un sy'n ymwneud â'n gwaith yn benodol i Gymru, yn cael ei hysbysebu'n ddwyieithog, a byddwn yn cynnwys testun yn yr hysbyseb i gynghori ymgeiswyr i nodi a ydynt yn dymuno defnyddio'r Gymraeg yn ystod y proses recriwtio a dethol. Bydd gwybodaeth sy'n benodol berthnasol i'r swydd ar gael yn y ddwy iaith.</p> <p>Gellir cyflwyno ceisiadau am swyddi gwag, lle mae sgiliau yn y Gymraeg yn hanfodol neu'n fanteisiol, yn y naill iaith neu'r llall, a byddwn yn trin y ddwy iaith yn gyfartal; bydd unrhyw ohebiaeth gysylltiedig yn bodloni'r safonau perthnasol.</p>		
--	--	----------------------------	---	---	--	--

	Cyfarwyddwr Cyllid	Meddalwedd ar gyfer gwirio sillafu a gramadeg y Gymraeg	116	Mae pecynnau iaith Gymraeg ar gyfer meddalwedd Microsoft Windows ar gael i'r staff i gyd.		
	Cyfarwyddwr dros Gymru, yr Alban a Gogledd Iwerddon	Tudalennau ar y fewnrwyd i gefnogi staff i ddefnyddio'r Gymraeg	121	<p>Defnyddir gwefan 'Safonau'r Gymraeg' SharePoint i reoli, cefnogi a monitro'r broses o weithredu'r safonau ar draws QAA.</p> <p>Mae'r wefan SharePoint hon hefyd yn cynnwys adnoddau i hybu ymwybyddiaeth y staff sy'n cynnwys: rhestr o ddogfennau Cyngor ac Arfer Da gan Gomisiynydd y Gymraeg, sesiwn hyfforddi wedi ei recordio ynglŷn â sut i weithredu Safonau'r Gymraeg yn QAA, rhestr o atebion i gwestiynau cyffredin am Safonau'r Gymraeg, cylch gwaith a chofnodion Gweithgor y Gymraeg QAA, a thabl o'r gofynion cydymffurfio sydd arnom ynghyd â gwybodaeth ynglŷn â sut mae hyn yn berthnasol i QAA.</p> <p>Gall y staff gael gafael hefyd ar ddolenni cyflym at Borth Termau Cenedlaethol Cymru, Geiriadur yr Academi, Y Termiadur Addysg ac ymadroddion i'w defnyddio i gyfathrebu yn y Gymraeg.</p> <p>Mae'r wefan Gymraeg yn cynnwys templedi dwyieithog i'r staff eu defnyddio, megis holiaduron i gofnodi dewisiadau ynglŷn â'r RhDDC a'r iaith Gymraeg a ffurflenni ar gyfer hawlio treuliau. Rhoddir gwybod i'r staff am y templedi hyn yn ystod y sesiwn hyfforddi i staff QAA am Safonau'r Gymraeg.</p>		

	Rheolwr Marchnata a Digwyddiadau	Troedynnau e-bost a negeseuon e-bost	130, 131	<p>Llwythwyd troedyn e-bost i wefan 'Safonau'r Gymraeg' SharePoint i'w ddefnyddio gan aelodau o'r staff sy'n gweithio'n uniongyrchol gyda chysylltiadau yng Nghymru.</p> <p>Mae gan QAA ganllaw gyda thempledi ar gyfer llofnodion e-bost sy'n cynnwys templed dwyieithog.</p>		
--	--	---	----------	--	--	--

Cadw cofnodion					
	Cyfarwyddwr Materion Corfforaethol	Cwynion	141-143	Cofnodir unrhyw gwynion, gan gynnwys y rheiny sy'n ymwneud â chydymffuriad, yn unol â threfn gwyno QAA. Cedwir unrhyw gwynion, gan gynnwys y rheiny sy'n ymwneud â chydymffuriad â'r safonau, yn unol â threfn QAA ar gyfer cadw dogfennau. Mae rhagor o wybodaeth uchod.	
	Cyfarwyddwr Cyllid	Llunio polisi	144	Cedwir cofnodion ar wefan 'Safonau'r Gymraeg' SharePoint. Mae'r Rhestr Wirio i Asesu Effaith Polisiâu mewn perthynas â'r Gymraeg ar gael ar y wefan SharePoint hefyd. Fel y nodwyd uchod, cyflwynir asesiadau o'r effaith ar gyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg i Weithgor y Gymraeg QAA.	
	Pennaeth Adnoddau Dynol a Datblygiad Cyfundrefnol	Sgiliau iaith y staff	145	O blith gweithwyr cyfredol QAA, mae un gweithiwr yn rhugl mewn Cymraeg ysgrifenedig a llafar. Rydym yn bwriadu cwblhau archwiliad sgiliau yn ystod 2024-25, yn ogystal ag annog ein staff i gofnodi eu sgiliau Cymraeg ar y system rheoli adnoddau dynol. Mae'r system hon yn galluogi i ni gofnodi lefelau gallu ein staff yn y Gymraeg, yn cynnwys eu lefelau ysgrifennu, darllen, cyfieithu a medrau llafar. Mewn sesiynau hyfforddi i <i>hybu ymwybyddiaeth o'r Gymraeg a Safonau'r Gymraeg</i> , mae QAA yn hysbysebu cyrsiau Cymraeg sydd ar gael i'w staff drwy wefan Llywodraeth Cymru.	

	Pennaeth Adnoddau Dynol a Datblygiad Cyfundrefnol	Penodi a'r sgiliau Cymraeg sydd eu hangen	147, 148	Cedwir cofnodion gan Adnoddau Dynol.		
	Cyfarwyddwr dros Gymru, yr Alban a Gogledd Iwerddon	Cadw cofnod o'r safonau sy'n berthnasol i ni a chyhoeddi sut yr ydym yn bwriadu cydymffurfio â hwy	149, 153 155, 159 161, 165 167 Hefyd gwelwch uchod, cyfrifoldebau am gadw cofnodion	Cedwir y prif gofnod ar wefan 'Safonau'r Gymraeg' SharePoint. Mae agenda holl gyfarfodydd Gweithgor y Gymraeg QAA yn cynnwys ymholiadau ynglŷn â chydymffurfiaid fel eitem sefydlog. Efallai bod dogfennau atodol (megis manylebau swyddogaethau ar gyfer prosesau busnes) yn cael eu cadw yn rhywle arall. Bydd ein polisi mewnol yn cynnwys gwybodaeth am y ffordd yr ydym yn bwriadu cydymffurfio â'r safonau perthnasol (gwelwch safon 94). Mae ein hadroddiad blynyddol hefyd yn nodi sut, ac i ba raddau, yr ydym yn cydymffurfio â'r safonau sy'n berthnasol i ni.		

Monitro ac adrodd					
	Cyfarwyddwr dros Gymru, yr Alban a Gogledd Iwerddon	<p>Monitro i ba raddau yr ydym yn bodloni'r safonau, gan hyrwyddo'r gwasanaethau a gynigiwn a'u gwneud yn haws eu defnyddio.</p> <p>Cyhoeddi ein trefniadau ar ein gwefan.</p>	<p>151 cyflenwi gwasanaethau</p> <p>157 llunio polisi</p> <p>163 gweithredu</p>	<p>Mae cyfres o fecanweithiau sy'n perthyn i'w gilydd yn cael eu defnyddio i fonitro i ba raddau yr ydym yn bodloni Safonau'r Gymraeg sy'n berthnasol i ni. Mae swyddog dynodedig ar gyfer pob safon sydd â chyfrifoldebau swyddogaethol, fel y mae'r adroddiad hwn yn ei nodi, ac mae Cyfarwyddwr dynodedig sy'n darparu goruchwyliaeth. I ategu'r oruchwyliaeth hon, mae QAA wedi bod yn gweithredu Gweithgor y Gymraeg traws-sefydliadol ers 2019-20. Cyfarfu'r gweithgor dair gwaith yn ystod 2023-24.</p> <p>Tynnir aelodau'r gweithgor hwn o adrannau sy'n gweithio gydag unigolion a sefydliadau yng Nghymru. Mae cylch gwaith cymeradwy'r gweithgor hwn yn nodi ei fod yn gyfrifol am wneud adolygiad rheolaidd o'r hysbysiad cydymffurfio a sut mae hwnnw'n berthnasol i waith QAA sy'n ymwneud â Chymru.</p> <p>Mae hefyd yn gyfrifol am gymryd camau gweithredu yn y meysydd lle'r ydym efallai heb gydymffurfio, am sicrhau gwell cydymffurfiaid â'r gofynion ac annog arferion gorau sy'n ymwneud â'r iaith Gymraeg drwy'r sefydliad cyfan, ac am roi cyngor ac arweiniad ynghylch yr adroddiad blynyddol ar ymgysylltiad QAA â Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011.</p>	

				<p>Dyma'r eitemau sefydlog sydd ar agenda'r gweithgor: ymholiadau ynglŷn â chydymffuriad, syniadau i hybu'r Gymraeg, ac asesiadau o'r effaith ar gyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg. Hefyd, mae'r gweithgor wedi cynghori QAA ar ei hymgysylltiad parhaus ag Ateb Cymru a swyddfa Comisiynydd y Gymraeg.</p> <p>Yn ogystal, mae'r gweithgor hwn yn cael ei hysbysu'n rheolaidd am ddiweddariadau gan Gomisiynydd y Gymraeg a datblygiadau yn y strategaeth 'Cymraeg 2050', ac mae'n ystyried sut mae QAA yn gwneud cyfraniad ehangach at dwf yr iaith Gymraeg yng Nghymru - er enghraifft, gweithgareddau sydd wedi eu nodi yn yr adran <i>Cefnogi'r Gymraeg a'i rôl ym maes addysg uwch</i> ar dudalennau cyntaf yr adroddiad hwn.</p> <p>Fel o'r blaen, roedd rhai o brif feysydd gwaith Gweithgor y Gymraeg yn deillio o ganfyddiadau'r archwiliad yn erbyn Safonau'r Gymraeg yn ystod 2023-24. Hefyd, ystyriwyd ymholiadau o bob rhan o'r asiantaeth ynglŷn â chydymffuriad, gwybodaeth gan Gomisiynydd y Gymraeg a chefnogaeth i hyrwyddo gwasanaethau a gwaith Cymraeg.</p> <p>Ystyrir fersiwn drafft o'r adroddiad blynyddol gan Bwyllgor Archwilio a Rheoli Risgiau QAA sy'n monitro cydymffuriad ar ran Bwrdd QAA.</p>		
--	--	--	--	---	--	--

	Cyfarwyddwr dros Gymru, yr Alban a Gogledd Iwerddon	Cynhyrchu adroddiad blynyddol ar gyfer pob blwyddyn ariannol, hyrwyddo a chyhoeddi'r adroddiad ar y wefan	152 cyflenwi gwasanaethau 158 llunio polisi 164 gweithredu	Cynhyrchir yr adroddiad blynyddol yn yr hydref a bydd yn derbyn ystyriaeth gan Bwyllgor Archwilio a Rheoli Risgiau QAA, sy'n llofnodi'r adroddiad ar ran Bwrdd QAA cyn ei gyhoeddi. Mae'r adroddiad blynyddol yn ymdrin â blwyddyn ariannol flaenorol QAA (o 1 Awst hyd 31 Gorffennaf). Cyhoeddir yr adroddiad hwn ar ein gwefan, a rhoddir gwybod am hyn i'r cyhoedd.		
	Cyfarwyddwr dros Gymru, yr Alban a Gogledd Iwerddon	Cyflwyno gwybodaeth i Gomisiynydd y Gymraeg mewn perthynas â chydymffurfiad â'r safonau	154 cyflenwi gwasanaethau 160 llunio polisi 166 gweithredu 168 cadw cofnodion	Byddent yn cyflwyno'r wybodaeth hon os gofynnir amdani, megis yr ymatebion y cyfeiriwyd atynt ar dudalennau cyntaf yr adroddiad hwn yn yr adran <i>Gweithio gyda Chomisiynydd y Gymraeg</i> .		

Cyhoeddwyd ar 22 Ionawr 2025

© Asiantaeth Sicrhau Ansawdd Addysg Uwch 2025
Southgate House, Southgate Street, Caerloyw, GL1 1UB
Rhifau elusen gofrestrdig 1062746 ac SC037786

+44 (0)1452 557 000

www.qaa.ac.uk